

Adres

Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

GR Dienst Gezondheid en Jeugd
Aan het Algemeen Bestuur
Karel Lotskyweg 40
3318 AL Dordrecht

Datum

29 september 2020

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd,

Betreft

Zienswijze begrotingswijziging SOJ

U vraagt ons om naar aanleiding van uw 1^e Bestuursrapportage een zienswijze te geven op de door u voorgestelde begrotingswijziging voor 2020. Wij zijn zeer ontstemd dat u wederom een kostenstijging presenteert zonder bijpassende maatregelen.

Uw kenmerk

Uw brief van

9 juli 2020

Uit de 1^e Bestuursrapportage 2020 blijkt dat de kostenreductie doelstelling uit het financieel kader niet gehaald wordt, het zorggebruik 2019 harder is gegroeid dan voorzien en dat het zorggebruik nog verder doorgroeit in 2020. Wel zien we dat het minder hard aan het stijgen is en dat is positief. Hieronder leest u onze zienswijze op de door u voorgestelde begrotingswijziging 2020.

Ons nummer

Bijlage(n)

Kernboodschap vanuit het Aanjaagteam Omdenken Jeugdhulp

We willen starten met verwijzing naar het 1^e Tussenbericht Aanjaagteam Omdenken Jeugdhulp van juni 2020 en de zeer kritische toon die deze had.

Contactpersoon

Ben Kraal
E: b.kraal@alblasserdam.nl
T: (078) 770 60 98

"Kernboodschap van het Aanjaagteam in dit tussenbericht is: er wordt op veel manieren in de regio gewerkt aan de transformatie – en daar zitten hele mooie voorbeelden bij. Juist in deze bijzondere Corona-tijden vinden doorbraken plaats. Maar het ontbreekt bij de uitvoering van de transformatie aan focus, prioritering en resultaatgerichtheid. En daardoor aan tempo. Om hierin verandering te brengen zijn een resultaatgerichte houding en meer strategische sturing nodig."

Wij onderschrijven deze boodschap die voor ons allen (SOJ, Stichting Jeugdteams, aanbieders en gemeenten) geldt. Mede ook omdat deze boodschap in de lijn ligt van wat onze portefeuillehouder steeds uitdraagt.

Constateringen huidige situatie

We constateren dat -ondanks gerichte voorstellen vanuit uw Dagelijks Bestuur- in het Algemeen Bestuur tot op heden nog onvoldoende besluitvorming over

maatregelen is gepleegd. We constateren ook dat hierdoor nog steeds niet voldoende grip op de uitgaven ontstaat en de begroting steeds verder uit de pas komt te lopen met de oorspronkelijke bedoeling van de omdenknotitie, het aanjaagplan en de daarbij afgesproken besparing: terug naar 100 miljoen, minus naar Utrecht vertrokken gemeenten plus indexering per jaar.

We zien dat er echter wel een goede basis ligt om deze besparingen te halen. Dit blijkt uit de onderbouwing van SOJ die inmiddels positief beoordeeld is door de provincie Zuid Holland.

Verzoeken aan Algemeen Bestuur

Bovenstaande constatering brengt ons tot de volgende verzoeken aan het Algemeen Bestuur (= AB).

- **Wij gaan niet akkoord met het vaststellen van een begrotingswijziging 2020 en 2021.**
Wij verzoeken het AB om daadkracht te tonen en te komen tot besluitvorming om de maatregelen door te voeren.
- **We verzoeken het AB nog dit jaar te besluiten tot afschaffen van de Nee-tenzij regeling.**
- **Wij verzoeken het AB de voortgang van de uitvoering van maatregelen goed te monitoren en de gemeenten hierover te informeren.**
- **Wij verzoeken het AB te investeren op een resultaatversnelling door middel van een investering in capaciteit.**
- **Wij verzoeken het AB het hogere financieel effect van de maatregelen ten opzichte van de vastgestelde taakstelling voor de jaren 2023 en 2024 te vertalen in een hogere taakstelling van € 2,0 miljoen en hiertoe nog voor vaststelling van de lokale begrotingen 2021 te besluiten, zodat gemeenten dit ook in het meerjarenperspectief in de lokale begroting 2021 kunnen verwerken.**

Het Algemeen Bestuur heeft besloten om € 6,6 miljoen te verwerken in een begrotingswijziging

De te verwachten kostenstijging is € 11,6 miljoen. Het Algemeen Bestuur heeft besloten tot een begrotingswijziging van 6,6 miljoen. Met deze afslag van € 5,0 miljoen beoogt het Algemeen Bestuur de druk op beperking van de uitgaven maximaal te houden. Wij zijn het er mee eens dat het Algemeen Bestuur dit middel gebruikt om de bezuinigingen te versnellen en om hiermee druk te zetten op het doorvoeren van hardere maatregelen. Wel vragen wij ons af hoe reëel het is dat die 5 miljoen op de lopende begroting kan worden ingelopen.

Wij denken dat de transformatieslag die we regionaal en lokaal maken hand in hand moet gaan met het invoeren van maatregelen die effect hebben op de instroom. Vanuit het perspectief van het afschaffen van de solidariteit zien wij het als een noodzakelijke voorwaarde dat de Nee-tenzij-regeling wordt afgeschaft. We verzoeken het AB nog dit jaar te besluiten tot afschaffen van deze Nee-tenzij regeling.

Nogmaals, wij zijn zeer kritisch op de alsmaar oplopende kosten en ontstemd over een opnieuw voorliggende begrotingswijziging met alsmaar verder oplopende kosten. De afgelopen jaren hebben laten zien dat we om de haverklap de begroting bijstellen. Hoewel we de spagaat tussen druk op het systeem enerzijds en realistisch begroten en jeugdhulp garanderen anderzijds begrijpen, willen wij toch toe naar een systeem met zo min mogelijk van dit soort aanpassingen.

Het jaar 2020 is omgeven met onzekerheden

De corona-crisis is een nieuwe factor die realistisch begroten nog lastiger maakt dan het voorgaande jaren al was. De prognoses van de zorgaanbieders lijken volgens de SOJ, mede door alle coronaperikelen, nog niet erg betrouwbaar. Wij verwachten dat u de effecten (kosten en compensatie) van de coronacrisis voor de gemeenten in beeld brengt en ons hierover in de 2e Bestuursrapportage nader informeert.

De relatief sterke afname van de stijging van de uitgaven aan jeugdhulp die we nu voor het eerst duidelijk zien stemt ons voorzichtig optimistisch over de effecten van de ingezette koers in Alblasterdam en Zuid-Holland Zuid. Zoals ook opgenomen in onze zienswijze van 28 mei 2020 (op de begroting 2020 en de jaarcijfers van 2019), zien wij momenteel verschillende goede ontwikkelingen die ons er vertrouwen in geven dat de afname in de komende jaren zal doorzetten.

Dit vraagt van de gemeenten én het Algemeen Bestuur van DGenJ en de aanbieders om daadkracht te tonen op alle 28 genoemde punten in het aanjaagplan waaronder het bepalen van definitie van jeugdhulp, normering van omvang van de jeugdhulp, het inkoopkader, de nee-tenzij regeling en de verwijzroute die door aanbieders moet worden doorlopen.

Wij adviseren u de regionale inzet op de kernpunten definitie jeugdzorg, normering en inkoopkader te vergroten. Wij willen u daarbij nog meegeven dat nu meer investeren in capaciteit ten behoeve van resultaatversnelling een reële optie is. En om daadwerkelijk grip te krijgen op de kosten vragen wij het Algemeen Bestuur ook om de effectiviteit en het financieel renderen van de

maatregelen kritisch te volgen en de raden hierover in uw bestuursrapportages en via de lijn van het Aanjaagteam te informeren.

U stelt nog geen begrotingswijziging op voor 2021

Zoals gezegd maken wij ons ernstige zorgen over de kostenontwikkeling. Wij gaan niet akkoord met het vaststellen van een begrotingswijziging 2020 en 2021. Wij verzoeken u prioriteit te geven om tot besluitvorming te komen over de genoemde maatregelen (m.n. definitie jeugdzorg, normering en inkoopkader) en daaraan verdere uitvoering te geven om tot resultaten te komen.

Anderzijds hebben diverse gemeenten recentelijk een (brand) brief gestuurd aan de Minister van Binnenlandse Zaken waarin zorgen zijn geuit over de financiële positie van gemeenten, waaronder de oplopende kosten in de jeugdhulp. Wij hopen dat de Minister alsnog gehoor geeft aan deze oproep om aanvullende middelen (jeugdhulp) beschikbaar te stellen waardoor de financiële druk op de jeugdhulp enigszins zal verkleinen. Wij wachten af of de Minister bereid is om, mede op basis van het onderzoek wat Andersson Elffers Felix (AEF) uitvoert naar de kosten van de jeugdhulp, hiervoor extra middelen beschikbaar te stellen. Wij achten deze middelen noodzakelijk en roepen u en alle gemeenten op om hiervoor te blijven lobbyen in Den Haag.

Wij zijn een voorstander van een sterke inzet op de transformatie

De transformatieprojecten (zoals bijvoorbeeld de praktijkondersteuner Huisarts en budgetbewustwerken) die zijn ingezet vanuit het aanjaagteam om de kosten te beheersen hebben, ondanks de recente daling van de kosten in Alblasterdam, nog niet het effect dat was beoogd. Wij zijn een voorstander van een sterke inzet op de transformatie, zowel vanuit inhoudelijk oogpunt (door te zorgen voor een ondersteuning van kinderen zo kort en zo dichtbij als mogelijk maar ook door nog sterker te gaan normaliseren en demedicaliseren) als vanuit het perspectief om de kosten omlaag te brengen.

Daadkrachtige besluitvorming door Algemeen Bestuur gevraagd

Wij vinden het niet acceptabel dat de eerder afgesproken maatregelen nog onvoldoende zijn doorgevoerd en de afgesproken taakstelling ook in 2020 niet lijkt te worden behaald en steeds verder doorschuift. Wij vragen van het Algemeen Bestuur daadkrachtige besluiten op de genoemde thema's en niet eerder over het doorschuiven van de taakstelling naar 2021 te besluiten dan nadat SOJ de noodzakelijke activiteiten heeft genomen om de 1^e tranche van 5 miljoen op jaarbasis te behalen. We roepen het Algemeen Bestuur ten spoedigste hierover besluitvorming te plegen en aan gemeenten te rapporteren.

Monitoren voortgang resultaten taakstelling is belangrijk

De raad onderschrijft het idee dat er meer aandacht moet komen voor de verbinding tussen aan de ene kant de activiteiten en aan de andere kant de

beoogde resultaten en de te bereiken doelen. Hiervoor is een regionale werkgroep in het leven geroepen die een beperkt aantal indicatoren met een tijdpad gaat benoemen waarop resultaten worden gemeten en die vervolgens te monitoren. Wij willen dan ook graag op de hoogte gehouden worden van de voortgang van deze regionale werkgroep die hiervoor is ingesteld. Ook lokaal zullen wij inzetten op het bereiken van de transformatiedoelen en het sterker dan voorheen gaan monitoren om hiermee ook de kosten omlaag te brengen.

Tot slot

Wij verzoeken u om eind 2020/begin 2021 een nieuwe prognose op te stellen voor de jaarschijven 2021-2024. Er is dan meer inzicht in de volumegroei 2020, de (na-ijlende) corona-effecten, de hoogte van de rijksbijdrage en de eerst realisatie-effecten van de taakstelling.

Daarnaast heeft de DGJ-SOJ maatregelen onderbouwd waarvan in 2023 en 2024 het effect € 2 miljoen hoger is dan de taakstelling die in de begroting 2021 is opgenomen. Gemeenten mogen zonder aanvullende besluitvorming door AB van DGJ in de lokale gemeentelijke begroting geen rekening houden met dit hogere besparingspotentieel. Wij hebben hier wel belang bij om het structurele effect van de hogere kosten 2020 van € 3,9 miljoen weer te dempen. Als wij hier wel rekening mee willen houden in onze lokale begroting is daarvoor dus een besluit van AB DGJ nodig waarmee de taakstelling 2023 en 2024 ook daadwerkelijk met € 2,0 miljoen wordt verhoogd. Wij vragen u, op basis van de onderbouwing van de provincie, de taakstelling te verhogen met € 2 miljoen in de jaren 2022 en 2023.

Met vriendelijke groet,
de gemeenteraad

De griffier,
I. De Gruijter

De voorzitter,
J.G.A. Paans